

Austria przygotowuje powrót Habsburgów

Projekt ustawy o zwróceniu majątku i o powrocie Habsburgów do kraju już podany — Pertraktacje z cesarową Zytą

Wiedeń, w lipcu.

W środę o godzinie 7-ej wieczorem wniesiony został projekt ustawy, mocą której ród Habsburgów ma spowrotem otrzymać swój majątek. Również zniesiona ma być ustawa z 3. kwietnia 1933 r., wydająca z kraju członków rodziny Habsburgów. Projekt ustawy został przyjęty i przekazany komitetowi, który musi się o nim wypowiedzieć. Następnie powe-
druje do związków rady kulturalnej, potem dopiero do sejmiku, który projekt przestoczy w obowiązującą ustawę. Droga jest już „przygotowana”, tak że zgóry można powiedzieć, że ustawa zostanie zatwierdzona.

Austriacki sekretarz stanu Karwiński, któremu powierzono tę całą sprawę, przebywa obecnie z kilkoma referentami i z przedstawicielem dynastji Habsburgów, b. posłem drem Wiesnerem w Belgji, gdzie pertraktuje (w Steenokkerzeel) z b. cesarową Zytą i Ottonem Habsburgiem. Rzecz jasna, rząd austriacki nie może spełnić „wszystkich żądań Habsburgów i zwrócić im cały majątek, zabranny mocą ustawy z 3. kwietnia 1919 roku, a to z tego powodu, że majątek ten ogłoszono za państwowy i z dochodów z niego wy-
płacano zapomogi wdowom i sierotom po poległych. Zwrócenie całego majątku zaciążyłoby na budżecie państwowym Austrii, wywołując stan w sensie państwowo-skarbowym i politycznym nie do zniesienia. Poza-tem podobne poczynania rządu austriackiego wywołałyby nową falę niezadowolenia.

Rząd austriacki proponuje Habsburgom zwrócenie tego majątku, który jest bezspornie własnością prywatną rodu. Chodzi przede wszystkim o prywatne fideikomisy Franciszka Józefa, następnie o inne majątki, prze-
ważnie dworskie, o kamienice w Wiedniu i różne majątki ziemskie na prowincji. Muzea i zbiory w Wiedniu, biblioteka zamkowa i archiwum, oba zamki cesarskie w Wiedniu i w Schönbrunn zostaną i nadal własnością państwową. Pertraktacje idą również w tym

kierunku, aby za korzystanie z mu-
zeów — i galerji, które jednak
dają dochody, państwo austriackie
płaciło dynastji Habsburgów pew-
ne roczne „odszkodowanie”. Te-
raz zależy jedynie od rezultatów

pertraktacji w Belgji, jak ułożą
się sprawy i kiedy rząd ogłosi u-
stawę, zmieniającą t. zw. „usta-
wy habsburskie”.
Sekretarz stanu Karwiński o-
znajmił rodzinie Habsburgów o

zniesieniu ustaw, wydających
z kraju członków rodu Hab-
sburgów, ale powiedział, że nie
jest wskazane, aby członkowie ro-
diny cesarskiej powrócili w chwi-
li obecnej do kraju.

W Abisynji chodzi właściwie o bawełnę

Właściwe powody konfliktu włosko-abisyńskiego

Prasa środkowo-europejska
stosunkowo mało pisze o tem, o
co chodzi właściwie w Abisynji.
Zato gazety w Londynie i Nowym
Jorku poświęcają głosnej obecnie
Abisynji dość dużo uwagi, oce-
niając znaczenie konfliktu włos-
ko-abisyńskiego z właściwego
punktu widzenia; bowiem nie
chodzi w tym wypadku o cywili-
zację lub honor sztandaru wło-
skiego, lecz o rzecz nader pro-
zaiczną: o bawełnę.

Dla Stanów Zjednoczonych,
Anglii, Japonji i Włoch bawełna
odgrywa olbrzymią rolę, czego
nie można naprzykład powiedzieć
o Francji. Dlatego nie możemy
się dziwić, że pan Laval porozu-
miał się z panem Mussolinim co
do kroków, mających zmienić
strukturę Afryki nad Morzem
Czerwonym. Państwa Europej-
skie zaczęły interesować się A-
bisynją od chwili, kiedy zaczęły
rozszerzać swój stan posiadania
na Dalekim Wschodzie.

Francja widziała w swej woj-
nie z Chinami, że wszystkie por-
ty angielskie są dla niej zamknię-
te. Dlatego w r. 1893 obsadziła
miasto Dżibuti—miasto o dużym
znaczeniu strategicznym. Anglia
zajęła Somali na południu A-
bisynji, Włochy w 1905 r. obsadzi-
ły Eritrę na północ od kolonii
francuskich, a co pozostało, o-
trzymali pod opiekę Anglii. W
1906 r. ci trzej rywale europej-
scy zawarli umowę i ustalili sferę
swych interesów.

Interesy Anglii tkwiły... w ba-
wełnie. Anglia, pragnąc oswo-
dzić się poniekąd od wpływu
Stanów Zjednoczonych, zaczęła
uprawiać plantację bawełny w E-
gipcie i w Sudanie. Rozwój tych
kolonii w pierwszym rzędzie za-
leżał od problemu nawodnienia,
ten zaś zależał od kontroli Nilu i
sprawy wybudowania tamy, głów-
nie jednak od kontroli Niebie-
skiego Nilu na jeziorze Tsana.
Tsana znajduje się w Abisynji.
Anglia zawarła wówczas umowę
z Abisynją, uprawniającą ją do
wybudowania tamy na jeziorze
Tsana dla zapewnienia sobie kon-

trolu plantacji bawełny w Egip-
cie. W międzyczasie Francja wy-
budowała własną kolej z Dżibuti
do głównego miasta Addis Abeba.
Od tej chwili bieg rzeczy był dość
spokojny i zgodny, aczkolwiek
Włosi kilka razy proponowali
Anglikom przeprowadzenie taj-
nej klauzuli z r. 1906, w myśl
której Włosi mieliby prawo roz-
szerzać gospodarczą kolonizację i
wgląb Abisynji. Francja prote-
stowała, ale obecnie w sposób wi-
doczny straciła zainteresowanie.

W r. 1927 nastąpiła nowa kompli-
kacja. Amerykanie założyli White
Engineering Corporation z ka-
pitałem 20 milionów dolarów. Za-
mierali sami wybudować za te
pieniądze tamę na jeziorze Tsana
a następnie sprzedawać wodę
Anglikom, płacąc „za dzierżawę
królowi abisyńskiemu. Oczywiście
przeciwstawiła się tym pla-
nom Anglia, powołując się na

swe wcześniejsze umowy, podpi-
sane przez poprzednika obecnego
władcy. Konflikt przeciągał się
do nieskończoności, a plany tamy
pozostały tylko na papierze. Wy-
szło na jaw, że trzeba było wy-
budować długą szosę — 600 km.
dla sprowadzenia maszyn, a tyl-
ko szosa ta kosztowałaby 8 miljo-
nów dolarów.

W ostatnich latach, zwłaszcza
w r. 1931 zjawiała się na horyzon-
cie Abisynji, jeszcze Japonja z
gotową umową w sprawie „kolo-
nizacji rolniczej” (co znaczy baweł-
ny).

Kiedy czytać będziemy w naj-
bliższych dniach znów o cywili-
zacji lub braku cywilizacji tej zie-
mi afrykańskiej, przypomnijmy
sobie, że są to tylko „dyplomatycz-
ne słowa”, za któremi kryją się
interesy gospodarcze, a właści-
wie tylko: bawełna!

Największy i najmniejszy bilet bankowy

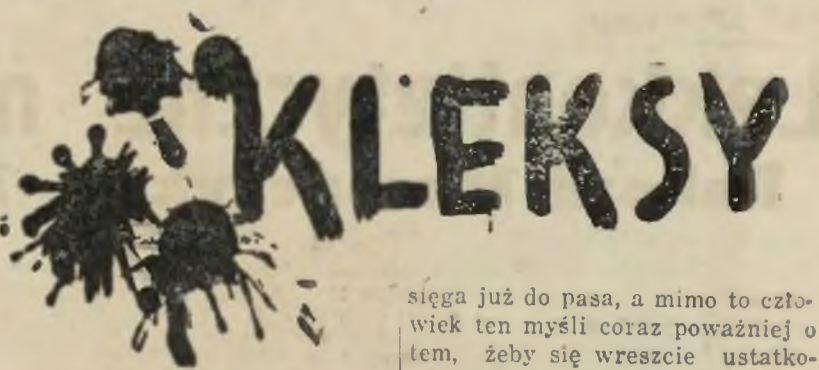
Angielski bank państwowy po-
siada w swoim skarbcu bilet ban-
kowy na jeden milion funtów
sterlingów. Biletów takich wy-
dano tylko cztery a mianowicie
w roku 1828, za czasów panowa-
nia króla Jerzego IV. Pozostały
one tylko krótki czas w obiegu i
znajdują się dziś w posiadaniu
barona Rotszylda, rodziny kró-
lewskiej, banku rządowego i u
spadkobierców poety lorda Byro-

na.
Bank angielski posiada równo-
cześnie także najmniejszy bilet
bankowy, na sumę jednego pen-
ny, który został wydany przed
100 laty w jednym egzemplarzu,
spowodu pomyłki pewnego kasje-
ra. Za bilet ten, o wartości 10
groszy, amatorowie ofiarowali
już 100 funtów sterlingów, lecz
dyrekcja banku państwowego od-
mówiła sprzedaży.

Wystawa fotografii nowoczesnej i fotomontażu w Pradze

Związek czechosłowackich ar-
tystów sztuk pięknych Manes w
Pradze urządził w styczniu 1933
r. międzynarodową wystawę no-
woczesnej fotografii i fotomonta-
żu, reprezentującą fotografię w
jej roli czynnika estetycznego,
środku sztuki stosowanej, nauki,
techniki, reklamy, propagandy i
prasy.

Wystawa będzie połączona z
ekspozycją aparatów fotograficz-
nych, materiału i t. d. Do udziału
zaproszono najwybitniejszych
pracowników na tem polu: są to:
Pani Biermann, Diebaw, Fei-
ninger, Hartfield, Klinicz, Ler-
sko, Lisijski, Man Ray, Moholy
Nagy, Renger-Patsch, Rodezen-
ko, Steichen i inni.

Nowe życie

Wielu jest ludzi mających do-
bre mniemanie o sobie. Niech im
to wyjdzie na zdrowie.
Są jednak o tacy, którzy wciąż
mają sobie coś do zarzucenia i
korygują bezustanku swoje błęd-
ne kroki, zmierzając do ulepsze-
nia zagubionej jaźni.

Do tych należą wszelkiego ro-
dzaju lekkoduchy i szalawicy,
lekkomyślni kawalerowie, przyja-
ciele księżycy, satelici knajp noc-
nych, gorliwi popieracze monopo-
liów państwowych, słowem cała
ogromna czereda ludzi „lekkiej
ręki” i „mokrej głowy”.

Ci zasługują na większą uwa-
gę, niż ludzie mający dobre mnie-
manie o sobie, bowiem zdają so-
bie sprawę z tego, że błądzą i
wciąż się starają ulepszyć swoje
człowieczeństwo.

Chcę przyjąć z pomocą lu-
dziom pragmatycznym rozpocząć „no-
we życie”, pozwolę sobie zału-
czyć tu kilka uwag niezawo-
dnych w tej mierze. Otóż chcąc
zmienić tryb życia z lekkomyślnego
na stateczny, należy przede-
wszystkiem ustalić sobie do-
kładny termin.

Do tego a tego dnia, proszę
państwa pić, hulam, puszczam
pieniądze, słowem robię jaknaj-
gorsze wrażenie i staczam się na
dno — mówię w takich wypadkach
znajomym, — ale za to od tego a
tego terminu, nie poznacie mnie,
stanę się innym człowiekiem, od-
rodzony jak Feniks wyfrunę z po-
piółów. Zaczęć oszczędzać — uwa-
żać — alkoholu ani kropli do
ust, wstać wcześniej, kłaść się
spać przed jedenastą i t. d., bo
trzeba, proszę państwa, zacząć
już myśleć o przyszłości.

Do takich wspaniałych posta-
nowień najlepiej nadaje się data
1-go stycznia. Ponieważ jednak
ten pięknie zaakrąglony termin
trafia się niestety raz do roku,
należy więc mieć na względzie
inne zapasowe terminy. Pierwszy
i piątnasty każdego miesiąca,
zmiany pór roku, czyli: dwudzie-
sty pierwszy marca, czerwca,
września i grudnia, zmiany księ-
życa, nów, pełnia i dwie kwadry,
no i t. p. Ale najlepszą datą do
rozpoczęcia nowego życia jest po-
niedziałek każdego tygodnia.
Znam pewnego sympatycznego
kawalera, któremu siwa broda

sięga już do pasa, a mimo to czło-
wiek ten myśli coraz poważniej o
tem, żeby się wreszcie ustakowa-
wać i od najbliższego poniedział-
ku zacząć nowe życie.

Ustalenie prekluzyjnych termi-
nów ma tę zaletę, że każdy może
sobie dowolnie termin prolongo-
wać.

Innym sposobem na ustakowa-
nie się jest zmiana przyzwyczaje-
ń.

— Od dziś przestaję palić pa-
pirosy — obiecuje sobie delik-
went — będę palił tylko cygara.
Przestaję także pić tę wstrętną
gorzałkę — „przerzucam się na pi-
wo. Od jutra zacznę również ko-
biety traktować poważnie — szu-
kam dla siebie żony i matki dzie-
ciom. Od jutra nie podejmuję
więcej moich oszczędności — tyl-
ko wkładam.

Te same obietnice można stoso-
wać w kolejności odwrotnej, za-
leżnie od tego, które się sprzyk-
rzyły.

Ponadto istnieje jeszcze system
samodyscypliny.

— Zbyt dużo czasu poświęcam
na flirty — od poniedziałku gołą
sobie głowę, zapuszczam rudą
brodę i wybijam sobie jeden ząb
na przódzie. To we mnie ostudzi
erotomańskie zapędy.

— Od środy (bo środa jest też
datą nie do pogardzenia) oddaję
ubranie i buty do lombardu, i kła-
dę się na dwa tygodnie do łóżka,
— muszę wypocząć.

Takie oto metody polecam tym
wszystkim, którzy chcą się ustak-
kować. Ustakowanie się jednak
nie należy traktować dożywno,
bo... pocóż się żyje u licha?

Jur.

Waterloo-Dancing

Francuskie stowarzyszenia we-
teranów odbywają corocznie piel-
grzymkę na pole bitwy w Water-
loo, ażeby uczcić pamięć Napoleo-
na. Tegoroczna manifestacja przy-
niosła jednak uczestnikom niemi-
łą niespodziankę, bo na środku po-
la bitwy, w miejscu gdzie Napo-
leon broniał się w ostatnim czwor-
boku starej gwardji, wznosi się te-
raz elegancki budynek z wielkim
szyldeem: „Waterloo - Dancing”.

Zgorszeni Francuzi wysłali na-
tychmiast delegację do Brukseli,
ażeby zażądać zamknięcia tego a-
chronicznego kabaretu, który
nie licuje z tragiką pola bitwy.

Antoni Marczyński

114)

Zemsta Hindusa

Powieść egzotyczna

Wreszcie otworzyła bramę, wzywając Wilkinsa na świadka, że
ten jego energiczny — compatriote — zmusił ją do pogwałcenia
przepisów policyjnych. Spozrzęglszy zaś, iż Robert wychodzi rów-
nież, podniosła krzyk.

— Zamykajmy, inaczej ona zaalarmuje...
— Zandarmów?
— Gorzej! Swoje dwie córeczki obdarzone djabełnym tempe-
ramentem.
— O, szelmo szczęśliwa, ty masz tutaj widzę, cały harem!
— Który zawsze oddaje do dyspozycji swoim przyjaciółom.
— Restez, monsieur Wilkins, je vous en supplie! — Błagalne
skomlenie hotelarki ścigało ich aż do najbliższego skrzyżowania
ulic.

— Robertku, zawróć, — żartował Kit, — teściowa cię wzywa.
— Bardzo to możliwe, że ona zostanie teściową, ale twoją! Takie
dzikusy z frontu najprędzej wpadają do klatki małżeństwa.

Przekomarzając się, maszerowali żwawo pustym, jak wymiotti
bulwarem St. Germain, a ich beztroski, wesoły nastrój kontrasto-
wał wybitnie z ponurym wyglądem miasta, oczekującego nalotu
niemieckich „Zeppelinów”, czy eskadry samolotów bombowych.
Ani jedna z latarni ulicznych nie płonęła obecnie, ani jedno okno
nie było oświetlone, wszystko tonęło w czarnej otchłani nocy. Nie-
kiedy wylinały się z niej kontury potworów przyczajonych na
środku jezdnii; to tramwaje unieruchomione, ciemne, milczące po
wyłączeniu prądu w elektrowni. Niekiedy lśniło się i wówczas
na moment wyłatały z mroków drzewa bulwaru, słupy, latarnie,

domy; to odblysk smugi jednego z reflektorów szukających na
niebie skrzydlatych napastników. A na dobitkę syreny alarmowe
wylły bez przerwy, posępnie, złowrogo, przeraźliwie.

— Do licha, inaczej wyobrażałem sobie Paryż, — rzekł Batten.
— Nie możesz żądać, by w takiej chwili miasto iluminowano.

— Ale jak w tych warunkach oni zdołają je odszukać? Czy
busole i jak tam jeszcze zowią się te wasze instrumenty są już do
tego stopnia ulepszone, że naoslep potrafią odnaleźć cel nocnego
raidu?

— Prawie tak, zresztą w tym wypadku rolę zdrajcy gra Sek-
wana; nieprzypuszczasz nawet, z jakiej wysokości można wodę
odróżnić od ziemi. A wogóle lotnictwo, które w roku 1914-ym
było prawie w pieluszkach, zrobiło od tego czasu kolosalne postę-
py. Czy pamiętasz, Kit nasze pierwsze spotkanie z samolotem nie-
mieckim? Jakże stabiutki był jego motor i jak naiwną bronią owe
strzałki żelazne.

— Od nich zginął Jack Stephens, który przed śmiercią... tfu,
na psa urok... skoro przeżyłem szczęśliwie 42 miesiące piekła na
froncie we Flandrii, to chyba wyjdę cało z tej wojny, naprzekór
proroctwu Jacka, co?

— Napewno Kit. Wojna się skończy w lipcu, zobaczysz.
— Czy wygrana?

— Oczywiście Niemców.

— Nigdy! Choćby Francja skapitulowała, Anglia będzie wal-
czyła nadal aż do zwycięstwa!

— Jak z tego widzę, na froncie panuje lepszy duch, niż u
nas, na tyłach... Tsss, słyszysz? Już nadlatują!

Przystanęli na chwilę. Istotnie, na skrzydłach wietrzyku przy-
plynał odgłos tereźnia motorów eskadry nieprzyjacielskiej.

— A niech sobie leć, co nas to obchodzi, — mruknął Kit.
— Nasłuchałem się tego dosyć na froncie, tu pragnę usłyszeć coś
innego...

— Naprzykład walczyka, two-stępa...

— I dźwięk kieliszków...
— I roszkowny szezebiot dziewczynek...

— Oj, to, to właśnie!

Gdzieś daleko za Porte de Clignancourt zagrzmięło kilka strza-
łów armatnich, poczem ryknęła salwa baterji od strony Courbe-
voie.

— Tak mi dziś mają strzelać korki szampana... Ech, Robercie,
zalejemy się tej nocy w pestkę! Trzeba przecież uczcić nasz spo-
kanie.

— Słusznie. Widzieliśmy się po raz ostatni jesienią ro-
ku 1914-go. Ta miesięcina zwala się Frévent, jeśli pomnę...

— O, ja ciebie widziałem pół roku później, lecz wtedy leżałeś
nieprzytomny; to było po drugim ataku gazowym Niemców. A swo-
ją drogą trzeba przyznać, że byłbyś był wówczas zginął nie raz,
ale sto razy, gdyby nie bezprzekładne poświęcenie tego Hindusa.

Robert wymamrotał coś pod nosem, a równocześnie od Łasku
Bulońskiego dobiegło ich echo detonacji pierwszej bomby lotni-
czej.

— Cwaniaki z tych boszów. Zwęszli, że od północy broni Pary-
ża sieć balonów zaporowych, więc objeżdżają masło od zachodu.

Kid Batten nie przeczuwając, że towarzysz powiedział to dla-
tego, by skierować rozmowę na inne tory, powrócił znowu do sw-
go tematu:

— Lekarz mówił, że trzeba mu będzie amputować rękę, bo kula
strzaskala kość i coś tam jeszcze poszarpała beznadziejnie. Poza
tem nieborak nalykał się gazu „mnóstwo z bardzo”. Nie wiesz,
czy wylizal się wkońcu?

— Kto?

— No twój zbawca, ów sanitariusz hiduski.

— Nie wiem, nie widziałem go... i wolałbym go już nigdy w ży-
ciu nie spotkać, — dodał cziszcz.

(D. c. n.)

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefony 6.66.99 (sekretariat, dodatkowy red. naczelny); 6.66.62 (dział polityczny i ekonomiczny); 6.66.61 (dział miejski i liter.-art.); 6.66.64 (miejscowy). Sekre-
tary redakcji przyjmują interesujące odczytanie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12—13.
ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zasad 6.66.64; Prenumerata 6.66.66.
Wydział ogłoszeń 6.66.66. Skrytka pocztowa 745. Adres telegraficzny: A B C Warszawa. Konto
P. K. O. Nr. 13550.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Kalisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piotrków Trybunalski, Słowackiego 9, tel. 59;
Włocławek, Cypkanka 26, tel. 136.
PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnikiem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wraz z dziełami
Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-
ty (na wszystkich stronach po 6 szpalty): na 1-ej stronie — 1 zł.
w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie —
60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł. Lekarskie — 30 gr. Nekrologia po
30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy.
a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznacza się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne cyfrą
(Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 6.66.66 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieszyński